CUNOAȘTEȚI CELE MAI INTIME ASPECTE DIN ACTIVITATEA ȘCOLARĂ ȘI SPORTIVĂ A COPIILOR DV?

Anchetă socială

La Turda funcționează, cu bune rezultate, două centre de antrenament (la atletism și înot) formate în exclusivitate din eleve și elevi. Un scurt bilanț al anului 1966: înot — *46 de recorduri orășenești, 20 regionale și 3 republicane de copii;* atletism — *41 recorduri orășenești, raionale și regionale, dintre care 2 recorduri republicane de copii.*

În timp ce obțin rezultate frumoase în activitatea sportivă, o serie de copii nu sînt, însă, la fel de silitori și la carte, ceea ce provoacă necazuri profesorilor, părinților și, bineînțeles, antrenorilor micilor sportivi. Din această cauză, tineri sportivi talentați au fost opriți adesea să participe la fazele superioare ale campionatelor școlare sau republicane la care se calificaseră, lăsîndu-se astfel impresia că vinovat pentru situația lor la învățătură este... sportul. Dacă elevii-sportivi își neglijează uneori învățătura, acordînd mai multă atenție preocupărilor sportive, se pune — firesc — întrebarea: cine trebuie să-i ajute pe copiii care fac sport de performanță să fie fruntași la învățătură? Pentru a afla adevărul asupra efectelor pe care le are practicarea diferitelor ramuri de sport în procesul de asimilare a cunoștințelor de cultură generală, am angajat o discuție cu participarea unor profesori, părinți, antrenori și elevi din orașul Turda.

Triunghiul succesului

Am început ancheta noastră cu directorul Liceului nr. 2, Iosif Mihu. Să-i dăm cuvîntul:

— Însușirea de către elev a unui bogat bagaj de cunoștințe, atît în cadrul oferit de școală, cît și în cel al ucenicie sportive, nu se poate face la întîmplare, ci în mod ordonat. După părerea mea, la procesul de formare a elevului-sportiv contribuie trei factori principali: școala — familia — antrenorul. 1) Școala are datoria să alcătuiască un program rațional, în care orele de curs și celelalte activități în afară de clasă să aibă loc în cursul dimineții. Sportivii din liceul nostru au dupăamiezele libere, pentru a putea participa la antrenamente, activități culturale etc. 2) Familia trebuie să asigure copilului un regim echilibrat de zi și, ceea ce e foarte important, să nu se lase înduplecată de tendințele copilului spre prea multe activități, care să-i răpească din timpul de studiu. Într-un cuvînt, să-l obișnuiască să respecte programul de lucru, alimentație și somn. 3) Este necesar ca antrenorul să stabilească un program în concordanță cu activitățile școlare ale elevului. Antrenorul trebuie să urmărească respectarea orelor de pregătire, pentru a nu se deregla regimul de zi alcătuit de familie.

— Cum vedeți colaborarea dintre acești trei factori?

— Este vorba, să-i zic așa, de un triunghi cu laturi egale: școală — familie — antrenor, factori cu responsabilități egale, care trebuie să conlucreze între ei, ca un mecanism unitar. L-aș numi triunghiul succesului.

Puntea de legătură

De cîteva minute, stăm de vorbă cu profesorii de educație fizică Anatolie Hobeț (Liceul Mihai Viteazul) și Mihai Crișan (Liceul nr. 2). Am aflat că se interesează în permanență, la diriginții claselor, despre situația la învățătură a elevilor încadrați în cele două centre de antrenament, aducînd-o la cunoștința antrenorilor. La rîndul lor, aceștia îi informează despre felul cum lucrează elevii, despre comportarea lor în diferitele competiții. L-am întrebat pe tov. Hobeț cum apreciază relațiile cu antrenorii, părinții și colegii de altă specialitate?

— Bune cu antrenorii și cam... încîlcite cu colegii și părinții. Unele cadre didactice de alte specialități susțin că rămînerea în urmă a unor elevi este urmarea practicării sportului, dar nu se ocupă suficient de aceștia. Consecința: demobilizarea elevilor. Astfel, Mitică Zvetlovschi (elev în clasa a X-a a liceului unde activez), fost campion de copii la înot, a trebuit să renunțe la sport pentru că nu a fost îndrumat la timpul cuvenit nici de profesori, nici de familie. A rămas bun pentru școală, însă am pierdut un autentic talent în sport. Unii părinți nu țin seama de aptitudinile și de dorințele copilului, obligîndu-l la prea multe ocupații extrașcolare: muzică, limbi străine, pictură, balet, sport etc. și în mod firesc nu poate face față acestui volum încărcat de muncă.

— Există, a intervenit profesorul Mihai Crișan, și cazuri mai curioase. Alexandra Samson, elevă în clasa a VIII-a, pe care vreau s-o recomand antrenorului Iosif Patachi pentru centrul de atletism, nu este lăsată la antrenamente. Mama ei o reține ca s-o ajute la gospodărie. Nu pot să concep cum de nu-și dau seama unii părinți că sportul — practicat în mod organizat — îi relaxează pe copii după o zi de învățătură.

Arta de a-ți cunoaște copilul

— *Fără a avea pretenția că-mi cunosc perfect copilul* — ne-a spus la începutul discuției Gheorghe Jeleru, tehnician la uzinele Industria sîrmei — *eu obișnuiesc adesea să-l privesc pe Gigi (n.r. Gheorghe Jeleru, elev în clasa a VI-a, cu note numai de 9 și 10, membru al centrului de înot), ca și cum ar fi un om matur. După părerea mea, e bine ca de mici să le acordăm creditul de oameni în toată firea, formîndu-le conștiință, personalitate, convingeri, lărgindu-le din ce în ce mai mult drepturile și respectîndu-le dorințele, dar de așa manieră încît nici un moment să nu-i scăpăm din mînă. Copilul meu a a vrut să facă sport. Am observat că are înclinații, că-l pasionează înotul. Nu m-am opus, deși, sincer să fiu, la început mi-a fost teamă să nu se îmbolnăvească stînd prea mult în apă. I-am pus însă o condiție: să învețe bine. Și băiatul încă nu m-a supărat. Ce fac eu pentru el? Urmăresc să respecte programul de zi, îl ajut la lecții, îi selecționez filmele și emisiunile la televizor. Din cînd în cînd, iau legătură cu școala și antrenorul lui.*

Problema — văzută de o profesoară de matematică

Am continuat investigația noastră printre cadrele didactice, discutînd cu profesoara de matematică Maria Nicoară, de la Liceul nr. 2.

— Consider că participarea elevului la activitatea sportivă trebuie condiționată de rezultatele la învățătură — ne spune domnia sa. Dar, există în școala noastră (și, din cîte cunosc, sînt situații similare și în alte școli din oraș) elevi-sportivi ca Tiberiu Stuparu, Maria Zahan, recordmană orășenească la atletism, înotătorul Ion Luca, finalist al ultimelor campionate de juniori, și alții care au rezultate bune în activitatea sportivă, însă stau prost cu învățătura, unii fiind chiar corigenți.

— Cum trebuie procedat în asemenea situație, pentru ca acești elevi, care fac cinste orașului dv. cu rezultatele lor sportive, să fie stimulați pentru a învăța, să fie ajutați să înțeleagă că învățătura și sportul trebuie să meargă mînă în mînă?

— În mod obiectiv, copiii simt nevoia nu numai de a fi bine instruiți, ci sînt tentați să practice și diferite sporturi. De aceea, trebuie să-i înconjurăm cu atenție, cu căldură, să-i ajutăm să „rezolve" bine și învățătura și sportul. Cum? Prin consultații suplimentare, prin conlucrare, la alegerea lor, cu colegi mai bine pregătiți, ca și prin alte metode.

Marele merit al profesorului constă, însă, în a ști exact de ce elevul său a primit note rele: pentru că s-a sustras de la studiu sau fiindcă nu i se creează condiții să-și facă lecțiile? Cazurile diferă. Tiberiu Stuparu, din clasa a V-a, provine dintr-o familie dezorganizată și n-are cine să-l supravegheze. În cazul lui, s-a luat măsura să fie internat în căminul școlii. Sînt sigură că, în curind, își va îndrepta notele. Un alt exemplu: Ion Luca este corigent la matematică, deși are condiții optime de studiu acasă. Părinții se ocupă de el, dar pentru că prietenii și poate chiar antrenorul îi întrevăd un viitor de mare sportiv, băiatul s-a infumurat, a devenit vedetă, fiind din an în an mai superficial la învățătură. L-am avut ca elev în clasa a IX-a. La o teză, unde a trebuit să soluționeze o problemă de algebră și una de geometrie, a rezolvat pe cea mai grea (geometria) și după 20 de minute mi-a adus lucrarea, dorind să plece. Își făcuse calculul că a „împușcat" un 5, notă de trecere, și de ce să-și mai bată capul cu cealaltă problemă!? Bineînțeles că l-am reținut, ca să lucreze mai departe. Mi-a făcut o teză de 8. Cred că și acum, în clasa a X-a, continuă să... pescuiască note de trecere, acordînd atenție numai sportului. Cu un asemenea elev, care are posibilități, nu e bine să fii îngăduitor. După părerea mea, el trebuie sancționat și pe linie sportivă. Dacă iubește sportul, nu va renunța la el și se va pune pe învățătură.

— Deci, considerați că nu e recomandabil să li se aplice tuturor aceeași sancțiune: eliminarea de la antrenamente?

— Desigur. Elevii să fie excluși de la antrenamente numai după o temeinică consultație cu școala și familia.

Un mod de educație vulnerabil

Antrenorul de înot Petre Deac își pune mari speranțe în Mariana Matei, elevă în clasa a VI-a a Școlii generale nr. 7. De cîtva timp, însă, n-a mai putut să se ocupe de ea, întrucît Mariana trebuie să-și îmbunătățească situația la învățătură. Cînd i-a adus la cunoștință că fata a luat — în trimestrul recent încheiat — un 4 și un 3 la matematică, mama sa, Zenovia Matei, salariată la cooperativa „Deservirea" a rămas surprinsă.

— *Mă mir! De 4 știam, dar de 3 nu... Nota 4 a primit-o cînd profesorul a dat-o la întreaga clasă.*

— Ați fost la școală să vă interesați de situația la învățătură a Marianei?

— *N-am fost. Am încredere în fiica mea. Și apoi, nu-mi place să aibă impresia că... stau cu dădăceala pe capul ei.*

— Se pare că îi acordați totală libertate de mișcare...

— *O merită. Eu îmi cunosc bine copilul. Pînă acum mi-a adus note de la 7 în sus, deși nu ne prea consultăm la lecții. Poate în ziua cînd a luat acel 3 o fi fost obosită, s-o fi jucat mai mult sau a stat seara mai tîrziu la televizor. E încă mică. Cum pot s-o sustrag de la bucuriile copilăriei?*

Ne-am dat seama — din cele spuse de interlocutoare — că Mariana este lăsată să facă ce vrea, metodă educativă nejustificată de comportarea fetei. Pentru că, între altele, interesîndu-ne de acel 4 luat „împreună cu toată clasa", am aflat de la profesorul Samoilă Ștefanie că, de fapt, mama nu-și cunoaște fiica, deoarece aceasta a încercat să-și ascundă greșeala, mințind. Așadar, iată efectul negativ al formulei „îmi cunosc eu bine copilul", al lipsei de control și, mai cu seamă, al nealcătuirii unui program de zi adecvat, care să-i permită copilului să îndeplinească cu cinste și obligațiile școlare și pe cele sportive.

Misiunea antrenorilor

Este verificat faptul că învățătura și sportul se ajută reciproc. În legătură cu acest aspect al problemei, am discutat cu antrenorul de atletism Iosif Patachi.

— Dragostea pentru studiu — ne-a spus el **— stimulează imaginația atleților mei, le întărește voința de a deveni cît mai curînd performeri. De altfel, copiii care sînt sîrguincioși la școală, sînt la fel de silitori și la antrenamente. Am multe exemple: frații Sima, Vasile Armășanu, Adela Toma, Nicolae Consteantea și alții sînt premianți și în același timp sportivi fruntași. La rîndul său, sportul are o influență binefăcătoare asupra educației elevilor, mai ales a acelora din clasele mari, obligîndu-i la o viață ordonată.**

— Dacă școala și familia vă sprijină în procesul de instruire, dv. cum ajutați copilul să fie un elev bun la învățătură?

— Cei mai mulți dintre copii, ne spune antrenorul de înot Petre Deac, **au două principale preocupări: antrenamentele și învățătura. Programul de pregătire este întocmit de așa manieră, încît să le oferim elevilor suficient timp pentru lecții. Adică, copiii au cursuri dimineața, iar antrenamentele sînt planificate seara. Dacă vin cu lecțiile neînvățate, copiii sînt trimiși acasă, lucru pe care îl știe fiecare părinte. Ținem legătura cu părinții, cu diriginții, le cerem periodic elevilor să ne aducă carnetele cu note și, cînd e cazul, aplicăm mijloace de constrîngere, eliminîndu-i de la antrenamente, pentru a-i determina să-și îndrepte situația școlară.**

OPINII ALE ELEVILOR

EMIL SUCIU, recordman regional la aruncarea ciocanului, elev în clasa a XI-a (are note numai de 9 și 10):

„Cu toate că-mi place să cînt la vioară și sînt un pasionat al fotografiei, întotdeauna am pus pe primul plan studiul, acordînd aceeași importanță tuturor materiilor. Și, totuși, o materie mi-a plăcut mai mult — educația fizică — poate datorită influenței profesorului de specialitate, prin care am îndrăgit atletismul. Voi rămîne cu el bun prieten".

MIHAELA DOBOCAN, elevă în clasa a VI-a, deținătoare a trei recorduri republicane de înot la copii (medii de 9 și 10):

„În afara obligațiilor școlare, le mai am pe cele ale cursului de limbi străine, ale lecțiilor de pian și, bineînțeles, ale înotului, sport în care vreau să mă specializez. Cum reușesc să le rezolv pe toate? Am fost obișnuită de mică să-mi fac zilnic lecțiile, să aprofundez materiile, așa că studiul mi-a intrat în... reflex. Le sînt recunoscătoare profesorilor, antrenorului și părinților mei pentru deprinderea muncii zilnice, perseverente, care m-a scutit pînă acum de surprize neplăcute".

OCTAVIAN SIMA, recordman regional la triatlon, elev în clasa a IX-a (note numai de 10):

„Sînt membru în biroul comitetului U.T.C. pe școală, fac parte din brigada artistică, mă pregătesc pentru Olimpiada de fizică. De bună seamă că se pune întrebarea: cum reușesc să fac față unui program atît de aglomerat? După părerea mea, orice elev își poate permite o asemenea «performanță», dacă știe să-și gospodărească acel timp de «rezervă», pe care îl are fiecare după terminarea orelor de curs".

Investigînd activitatea elevului prin optica dascălului, familiei și antrenorului, am ajuns la concluzia că cei mai mulți copii au calități intelectuale pentru însușirea unui bogat bagaj de cunoștințe de cultură generală, fiind la fel de înzestrați și într-o serie de sporturi. Despre ceea ce favorizează și ceea ce poate frîna progresele elevilor-sportivi nu se poate discuta, desigur, în mod sentențios, nu există metode tabu. Rîndurile de mai sus se referă doar la aspecte culese în orașul Turda. Avînd în vedere importanța problemei, lăsăm deschisă discuția noastră, așteptînd părerile cititorilor și ale celorlalți factori interesați în asigurarea unui climat favorabil formării elevului-sportiv.

Pagină realizată de TRAIAN IOANIȚESCU